

FM: Uzņēmējiem būs pieejams atbalsts gan nodokļu risinājumu, gan finanšu instrumentu veidā

Publicēts: 17.03.2020.

Finanšu ministrija

Otrdien, 17. martā, Ministru kabinets (MK) nolēma, ka COVID-19 radīto seku novēršanai sociālajā un uzņēmējdarbības jomā nepieciešama rīcība četros virzienos. Labklājības ministrija gatavo priekšlikumus, kā COVID-19 pandēmijas laikā solidārā veidā sniegt terminētu valsts atbalstu darba devējiem darba nespējas lapu apmaksai, to veicot no speciālā budžeta līdzekļiem. Vienlaikus paredzēti arī nodokļu risinājumi, kā arī atbalsts uzņēmējdarbībai finanšu instrumentu veidā.

“Latvijas ekonomika ir stabila, un stingra fiskālās disciplīnas ievērošana vairāku gadu garumā ir atmaksājusies. Tomēr šobrīd COVID-19 izraisītā krīze ir satricinājusi arī mūsu ekonomikas vidi, un šis ekonomiskais šoks, izmantojot dažādus instrumentus, ir maksimāli ātri jānovērš. Valdība atbalstīs uzņēmējus un strādājošos, tāpēc šodien iesniedzām pirmos steidzamos priekšlikumus atbalsta sniegšanai gan nodokļu jomā, gan apgrozāmo līdzekļu pieejamībā. Nepārtraukta darba režīmā turpinām analizēt un diskutēt par citiem jauniem atbalsta veidiem, lai ekonomisko vidi saglabātu pēc iespējas funkcionējošu un drīzumā palīdzētu tai pilnībā atveseļoties un atgriezties pie ierastās darbības,” norāda finanšu ministrs Jānis Reirs.

Valdība rosina atbalstīt uzņēmumus to dīkstāves periodā. Ja darba devējs darbinieku nenodarbina vai arī atrodas dīkstāvē (neveic darbinieka saistības izpildījuma pieņemšanai nepieciešamās darbības) un šāda darba devēja rīcība ir tiešā cēloņsakarībā ar MK noteiktiem pasākumiem, kas saistīti ar COVID-19 seku novēršanu, darba devējam no valsts budžeta līdzekļiem tiek kompensēta un izmaksāta atlīdzība darbiniekam. Mehānisms tiks paredzēts MK noteiktās nozarēs strādājošiem uzņēmumiem. Tā ieviešanas nosacījumus un atlīdzināmos apmērus izstrādās Ministru prezidenta uzdevumā izveidota vadības grupa uzņēmējdarbības un nodarbināto atbalstam finanšu ministra Jāņa Reira vadībā.

Papildus esošajiem risinājumiem valdība noteiks iespēju nokavēto nodokļu maksājumu samaksu nodokļu maksātājiem MK noteiktajās nozarēs sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku līdz trīs gadiem finansiālo grūtību pārvarēšanai, ja termiņa nokavējums radies Covid-19 ietekmes rezultātā. Šāds regulējums vēl jāiestrādā normatīvajā regulējumā un jāsaskaņo ar Eiropas Komisiju. Tas tiks attiecināts ne tikai uz nodokļu maksātājiem, kuriem radušās (radīsies) grūtības ar aktuālo nodokļu maksājumu samaksu, bet arī uz nodokļu maksātājiem, kuriem jau šobrīd ir piešķirts kāds no nodokļu samaksas termiņa pagarinājumiem saskaņā ar likumu par nodokļiem un nodevām un tiem radušās grūtības ar attiecīgo maksājumu segšanu.

Lai pārkvalificētos jaunajam nodokļu samaksas termiņa pagarinājumam, nodokļu maksātājam ir jāatbilst nosacījumam – nodokļu maksātājs veic aktīvu sadarbību ar nodokļu administrāciju, kā arī jābūt iesniegtam motivētam iesniegumam ar lūgumu piešķirt atlikušajam (nesamaksātajam) nokavētajam nodokļu maksājumam jauno nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu. Piešķirot minēto nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu, nokavējuma nauda par visu nokavējuma periodu nodokļu maksātāja nokavētajiem nodokļu maksājumiem netiks aprēķināta.

Valdība arī nolēma veicināt naudas līdzekļu atgriešanu uzņēmējiem, nosakot, ka Valsts ieņēmumu dienests, veicot nodokļu administrēšanas pasākumus, atmaksā apstiprināto pievienotās vērtības nodokļa (PVN) summu visiem nodokļu maksātājiem 30 dienu laikā pēc PVN deklarācijas iesniegšanas termiņa, tās neuzkrājot līdz taksācijas gada beigām, nosakot, ka tas stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī. Attiecīgi plānots atgriezt arī to apstiprināto PVN summu, kura šobrīd tiek uzkrāta līdz 2020. gada beigām, saskaņā jau ar iesniegtajām PVN deklarācijām par 2020. gada janvāri un februāri. Norma par PVN ātrāku pārmaksu var tikt pārskatīta ar 2021. gadu, ja tiek konstatēti pamatoti iemesli.

Ņemot vērā ārkārtas situāciju Latvijā un citur pasaulē un tās rezultātā radīto ekonomiskās aktivitātes kritumu, veicot grozījumus normatīvajā regulējumā, paredzēts, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) maksātāji, kas veic saimniecisko darbību, 2020. gadā var neveikt IIN avansa maksājumus (par to neveikšanu netiks rēķināta nokavējuma nauda).

Kā papildu piesardzības pasākumu paredzēts nodrošināt iespēju visiem uzņēmumiem pagarināt gada pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas termiņu vismaz līdz 31.jūlijam.

Par konkrētām problēmām, kas radušās ar nodokļu nomaksu saistībā ar COVID-19 krīzes situāciju uzņēmējiem ir nekavējoties jāsazinās ar Valsts ieņēmumu dienestu, izmantojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

MK arī paredzēja COVID-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem atbalsta instrumentus – kredītu garantijas, kā arī aizdevumus krīzes risinājumam, ko nodrošinās valsts attīstības finanšu institūcija ALTUM. Programmas vēl nepieciešams saskaņot ar Eiropas Komisiju.

Garantiju nosacījumi (programmā uz katriem 10-15 miljoniem eiro riska seguma ir iespēja sniegt atbalstu ap 100 miljonu eiro apmērā):

Atbalstāmais uzņēmums - mazie un vidējie komersanti, lielie uzņēmumi;

Nav nonācis finanšu grūtībās līdz COVID-19 krīzei;

Garantijas apmērs līdz 50%;

Garantijas maksimālā summa līdz 5 miljoniem eiro vienam uzņēmumam;

Garantijas maksimālais termiņš ir līdz 10 gadiem;

Garantija tiek izsniegta par esošām saistībām (investīciju aizdevumi, finanšu līzings), kredītiestādei atliekot pamatsummas maksājumus līdz diviem gadiem;

Garantija var tikt izsniegta arī par apgrozāmo līdzekļu aizdevumu līdz trīs gadiem (gan uzņēmumam uzņemoties jaunas saistības, gan restrukturizējot esošo kredītiestādes piešķirto apgrozāmo līdzekļu aizdevumu).

Aizdevumu nosacījumi krīzes risinājumam (programmā uz katriem 25 miljoniem riska seguma iespēja sniegt atbalstu ap 100

miljonu eiro apmērā):

Atbalstāmais uzņēmums - mazie un vidējie komersanti, lielle uzņēmumi;

Nav nonācis finanšu grūtībās līdz COVID-19 krīzei;

Aizdevums jaunu apgrozāmo līdzekļu finansēšanai;

Maksimālā summa līdz 1 miljonam eiro vienam uzņēmumam;

Maksimālais termiņš līdz 3 gadiem;

Pamatsummas labvēlības periods (grace) līdz 12 mēnešiem;

Būtiski samazinātas nodrošinājuma prasības;

Samazināta/subsidēta % likme.

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/fm-uznemejiem-bus-pieejams-atbalsts-gan-nodoklu-risinajumu-gan-finansu-instrumentu-veida>